

Invordering van buitenlandse belastingen of bewarende maatregelen op vraag van een andere EU-lidstaat aan de Belgische fiscus

(13 april 2018)

Christian Amand, Advocaat Xirius

Buitenlandse belastingadministraties aarzelen niet om een beroep te doen op de Belgische administratie om de hand te leggen op schuldvorderingen van Belgische ondernemingen op grote klanten in België. Ze beweren dat deze Belgische ondernemingen geen activa hebben die in andere EU-lidstaten in kunnen worden genomen. Sommige buitenlandse belastingadministraties zijn erachter gekomen dat deze procedure bijzonder eenvoudig te gebruiken is. Voor de slachtoffers van dergelijke praktijken is het misschien nuttig om te weten hoe ze daar een einde kunnen aan stellen.

Eerst en vooral een uitvoerbare titel in het buitenland, behoudens uitzondering

De administratieve samenwerking is het voorwerp van de wet van 9 januari 2012 (BS 26 januari 2012) houdende omzetting van richtlijn 2010/24/EU. Deze wet is van toepassing op alle belastingen en heffingen.

Een buitenlandse fiscus kan de Belgische fiscus een verzoek tot invordering van schuldvorderingen toezenden in zoverre deze het voorwerp is van een uniforme uitvoerbare titel ("Uniform instrument dat de invordering toelaat van schuldvorderingen die binnen het toepassingsdomein vallen van de richtlijn van de Raad van 2010/24/EU"). Deze uniforme titel moet normaal vergezeld gaan van alle nuttige inlichtingen die betrekking hebben op de schuldvordering die de invordering motiveert (informatie die toelaat om de initiële uitvoerende titel, beschrijving en de aard van de schuldvordering te identificeren, evenals de periode waarop deze betrekking heeft, relevante data, bedrag, samenstelling).

Een uitvoerbare titel in het buitenland is echter niet nodig als er in die lidstaat niet voldoende activa zijn of als de in dat land toepasselijke procedures aanleiding geven tot "onevenredige moeilijkheden". In de praktijk verkeren de meeste btw-plichtigen die buitenlandse verrichtingen doen in een dergelijke situatie. Zo kan een Belgische onderneming er op een dag achter komen dat er een inbeslagname plaatsvindt bij haar Belgische schuldenaars door de algemene administratie van de inning en de invordering, zonder goed te begrijpen wat haar overkomt.

Uit de Belgische wettekst die een omzetting is van de Europese richtlijn blijkt dat

- de verzoekende buitenlandse staat eerst tevergeefs moet hebben geprobeerd om de eigen maatregelen voor inning toe te passen;
- de schuldvordering, behoudens uitzondering, vaststaand en opeisbaar moet zijn;
- het verzoek gepaard moet gaan met de uitvoerbare titel en voldoende informatie.

Op basis van de akte die haar zodoende wordt voorgelegd maakt België een document op dat dezelfde referentie krijgt als een dwangbevel, ten minste wanneer het om btw gaat. De betwistingen omtrent de uitvoerbare maatregelen die in België worden genomen of de geldigheid van een kennisgeving op het Belgische grondgebied vallen onder de bevoegdheid van de Belgische rechtbanken. De Belgische administratie maakt gebruik van de bevoegdheden en procedures zoals bepaald in de Belgische wettelijke, reglementaire of administratieve bepalingen die van toepassing zijn op schuldvorderingen met betrekking tot diezelfde rechten, of ten minste op gelijkaardige rechten en belastingen. De schuldvorderingen waarvoor een buitenlandse administratie bijstand vraagt genieten van geen enkel voorrecht. De Belgische overheid kan conform de Belgische wetgeving een betalingstermijn toekennen of betaling in schijven toestaan en kan een interest toepassen.

Betwisting van de uitvoering in België: rechtstreekse terugwijzing naar de buitenlandse administratie

De buitenlandse fiscus doet vaak echter niet eens de moeite om de buitenlandse uitvoerbare titel mee te delen en antwoordt niet op de vragen die haar worden gestuurd, of zij antwoordt kortweg dat de Belgische belastingbetaler nooit heeft geantwoord op vragen die hem zijn gesteld in een van de nationale talen van de verzoekende administratie, dat het hem verboden is om de correspondentie aan de advocaat of boekhouder van de Belgische onderneming mee te delen.

De Belgische belastingplichtige of btw-plichtige heeft er dan ook alle belang bij om onmiddellijk contact op te nemen met de bevoegde dienst van inning of invordering om deze te vragen om de documenten te bezorgen of onmiddellijk de procedure van het uitvoerend beslag stop te zetten. Als immers in de loop van de invorderingsprocedure in België de schuldvordering van buitenlandse oorsprong, de oorspronkelijke uitvoerbare titel of de uniforme uitvoerbare titel worden betwist door de belastingplichtige of de btw-plichtige, informeert het bevoegde kantoor van de algemene administratie van de inning en de invordering (op wie de informatieplicht rust) dat de plicht voor de bevoegde instantie van de lidstaat van herkomst van de schuldvordering moet worden gebracht conform de daar vigerende rechtsregels. Deze opschorting heeft betrekking op het betwiste deel van de schuldvordering, tenzij de buitenlandse fiscus vraagt om dat betwiste deel in te vorderen. In dat geval zal de Belgische belastingbetaler of btw-plichtige zich kunnen verzetten tegen het dwangbevel door een verzoekschrift op tegenspraak in te dienen bij de fiscale kamer van de bevoegde rechtbank van eerste aanleg. Dat zal het geval zijn wanneer de buitenlandse fiscus een niet of onvoldoende gemotiveerde uniforme titel zal hebben meegedeeld.

Als er een minnelijke schikking wordt opgestart en het resultaat invloed kan hebben op de schuldvordering, worden de maatregelen van invordering geschorst of opgeheven tot deze procedure is beëindigd, tenzij het om een hoogdringende situatie gaat die het gevolg is van fraude of insolventie.

De buitenlandse fiscus zal ten aanzien van de Belgische autoriteiten verantwoordelijk zijn voor de kosten en alle in het licht van de werkelijkheid van de schuldvordering of de

geldigheid van de door de buitenlandse fiscus opgemaakte uitvoerende titel ongegrond geachte acties.

Beperkingen aan de verplichtingen van de Belgische fiscus

De Belgische fiscus is niet verplicht om bijstand te verlenen aan een buitenlandse fiscus wanneer:

- omwille van de toestand van de schuldeiser, de invordering van de schuldvordering van die aard is dat ze ernstige economische en sociale problemen meebrengt in België;
- de eis betrekking heeft op schuldvorderingen van meer dan 5 jaar nadat de schuldvordering niet meer kan worden betwist;
- schuldvorderingen meer dan 10 jaar oud zijn.

Termijnen en verjaring

Kwesties met betrekking tot de verjaringstermijnen worden uitsluitend geregeld door de regels van de lidstaat van de verzoeker.

Zijn de belastingadministraties er om de regels van de interne markt te doen respecteren en staan ze dus ten dienste van de ondernemingen?

Iedere advocaat die al geconfronteerd werd met de Belgische administratie in zijn contacten met buitenlandse btw-plichtigen kan zich perfect voorstellen hoe buitenlandse administraties staan ten opzichte van Belgische btw-plichtigen: versturen per gewone post, bij voorkeur in een taal die niet de taal is die werd gebruikt in de handelstransacties, op de maatschappelijke zetel van de multinationals in het buitenland met de eis om binnen de 20 dagen te antwoorden op regularisatieopgaven van tientallen bladzijden enz. Het zijn belemmeringen van de intracommunautaire handel die slachtoffers, die geconfronteerd worden met andere prioriteiten, niet altijd kunnen betwisten. Wanneer ze dat echter wel deden, aarzelde de Europese Commissie niet om te antwoorden dat, als men zich niet rechtstreeks wendt tot de rechtbank, de vervolging en de sanctie van inbreuken op het gemeenschapsrecht een politieke bevoegdheid zijn, die ze toepast volgens haar prioriteiten van het ogenblik (zie Mededeling van de Commissie - EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing (2017/C 18/02) EP C18/10, 19 januari 2017), zonder rekening te houden met de werking van de interne markt en de algemene rechtsbeginselen. Europese burgers zijn met andere woorden niet gelijk voor inbreuken op hun rechten al naargelang de lidstaat waarin ze wonen.

Alle lidstaten hebben al kantoren voor buitenlandse btw-plichtigen om de btw te innen op handelingen die deze btw-plichtigen stellen op het nationaal grondgebied. De Belgische belastingadministratie stelt momenteel formulieren op in het Engels voor verrichtingen zoals de deelname aan beurzen. Dat is al een hele vooruitgang die we toejuichen.

De zorgwekkende vrees van heel wat ondernemingen in het kader van de evolutie van de btw-regels in de interne markt en in het bijzonder een btw in het land van bestemming is deze van de hoge kostprijs van een rechtstreekse confrontatie met een buitenlandse belastingdienst die weigert om een andere taal te spreken en die enkel de nationale wetgeving erkent in naam van de naleving van de eigen nationale wetgeving. De bestaansreden en het primaire doel van het btw-systeem is niet zozeer de inning van de belasting (ook al is dit doel op zich al belangrijk), maar vooral de goede werking van de interne markt (artikel 113 Verdrag over de werking van de EU). Deze contradictie tussen enerzijds het officiële discours van politici en de Europese Commissie en anderzijds de dagelijkse realiteit in een tijdperk waarin heel wat studenten hun studies kunnen afmaken in het buitenland en waarin iedereen zonder enige moeite enkele dagen aan het andere uiteinde van het Europese continent kan doorbrengen is daarmee des te schokkend. Zijn die belastingadministraties ook geen openbare diensten die ook ten dienste staan van ondernemingen ongeacht hun nationaliteit

Christian Amand

Avenue Tedescolaan 7

1160 Bruxelles - Brussel

Tél. : + 32 2 663.14.55

Fax : + 32 2 663.30.78

E-mail: ca@xirius.be

Website: <http://www.xirius.be>